

11	Otpad koji potiče od kemijske površinske obrade i zaštite metala, hidro- metalurgija obojenih metala
12	Otpad od mehaničkog oblikovanja i fizičke i mehaničke površinske obrade metala i plastike
13	Otpadna ulja i otpad od tekućih goriva (osim jestivih ulja i ulja iz poglavlja 05,12 i 19)
17	Građevinski otpad i otpad od rušenja objekata (uključujući i iskopanu zemlju sa onečišćenih/kontaminiranih lokacija)

U duhu načela „reciklaže i ponovne upotrebe“ na prostoru deponije postoji reciklažna tvornica na kojem će se privremeno skladištiti otpad za reciklažu. Kako se u mješanom komunalnom otpadu nalazi i opasni otpad označen zvjezdicom u kategoriji 20, to će se isti izdvajati i privremeno skladištiti na reciklažnom platou. Sav otpad namijenjen reciklaži, kao i opasni otpad će se predavati po ugovoru ovlaštenim institucijama, za daljnje zbrinjavanje.

7.2.1. Fizički kapaciteti odlaganja ukupnih količina komunalnog otpada postojeće regionalne deponije Uborak - Buđevci

Postojeći kapaciteti za odlaganje ukupnih količina komunalnog otpada na postojećoj deponiji došla je do svog maksimuma, jer je prva ploha iz faze 1 već popunjena, kao i druga iz faze 2. Zbog tog razloga neophodno je planirati nove plohe koje će osigurati sanitarno odlaganje sve dok se ne stvore uvjeti za saniranje i zatvaranje kompletne regionalne deponije Uborak - Buđevci.

Procjena budućih količina koje će se odlagati u narednom periodu izvršena je na osnovu postojećih podataka dobijenih od Regionalne deponije Mostar d.o.o. Procjena se bazira na godišnjem prosjeku odloženih i recikliranih količina komunalnog otpada za period 2015. - 2019. godine.

Kapaciteti za odlaganje budućih količina otpada određen je na osnovu količina otpada izraženih u tonama po godini, koeficijent zbijenosti otpada kompaktorom od 0,8 t/m³ i postotkom iznosa inertnog materijala za svakodnevno prekrivanje komunalnog čvrstog otpada 5% (10cm-15cm) od zapremine ukupne količine odloženog otpada. U sljedećoj tabeli prikazani su godišnji kapaciteti budućeg odlaganja koje je neophodno isplanirati na dostupnim površinama. Ova metodologija procjene kapaciteta je uzeta iz razloga što trenutno nije poznato vrijeme zatvaranja postojeće deponije.

Tabela 5. Procjena godišnjih kapaciteta za buduće odlaganje otpada

Godina	Ukupna količina dovezenog komunalnog otpada na lokaciju RD Uborak-Buđevci (tone)	Ukupna količina odloženog komunalnog otpada (tone)	Ukupna količina recikliranog otpada (PET, papir i karton, staklo, EE otpad, tekstil i biorazgradivi otpad) - tone	Potrebna godišnja zapremina za odlaganje otpada (m ³)	Godišnja količina inertnih materijala za dnevno i završno prekrivanje (m ³)	Ukupni godišnji kapacitet za buduće odlaganje komunalnog otpada (m ³)
Godišnji prosjek (2015. - 2019.)	42.285,70	41.476,46	809,24	51.845,58	2.592,30	54.437,88

7.3. Granične vrijednosti emisija u vodu

Prije nego što se otpadne vode iz postrojenja za tretman otpadnih voda ispuste u površinske vode treba ih pročititi do kvaliteta koji odgovara Uredbi o uvjetima ispuštanja otpadnih voda u prirodne recipijente i sustav javne kanalizacije (Sl. novine Federacije BiH br. 4/2012) dati su u tabeli 4.

Tabela 6. Granične vrijednosti emisije supstanci i parametara kvaliteta za industrijske otpadne vode

Parametar	Jedinica mjere	Granične vrijednosti emisije industrijskih otpadnih voda koje se ispuštaju u	
		površinska vodna tijela	javni kanalizacioni sistem
1	2	3	4
A Opći parametri			
1	Maksimalna temperatura	30	40
2	pH	6,5 - 9,0	6,5 - 9,5
3	Taložive materije	0,5	10,0
4	Ukupne suspendirane materije	35,0	400,0
B Anorganski parametri			
1	Aluminij, Al	3,0	3,0
2	Antimon, Sb	0,3	0,3
3	Arsen, As	0,1	0,1
4	Bakar, Cu	0,5	0,5
5	Barij, Ba	5,0	5,0
6	Bor, B	1,0	10,0
7	Cijanidi slobodni	0,1	0,1
8	Cijanidi ukupni	0,5	10,0
9	Cink, Zn	2,0	2,0
10	Fluoridi	10,0	20,0
11	Hlor slobodni	0,2	0,5
12	Hlor ukupni	0,5	1,0
13	Hloridi	250,0	250,0
14	Hrom šestovalentni, Cr ⁶⁺	0,1	0,1
15	Hrom ukupni, Cr	0,5	0,5
16	Kadmij, Cd	0,1	0,1
17	Kalaj, Sn	2,0	2,0
18	Kobalt, Co	1,0	1,0
19	Mangan, Mn	1,0	1,0
20	Molibden, Mo	1,0	1,0
21	Nikal, Ni	0,5	0,5
22	Olovo, Pb	0,5	0,5
23	Selen, Se	0,1	0,1
24	Srebro, Ag	0,1	0,1
25	Sulfati, SO ₄	200,0	300,0
26	Sulfidi, S	0,1	1,0
27	Sulfiti, SO ₃	1,0	10,0
28	Talij	0,5	0,5
29	Vanadij	0,5	0,5
30	Volfram	5,0	5,0

31	Željezo, Fe	mg/l	2,0	2,0
32	Živa, Hg	mg/l	0,01	0,01
C Nutrijenti				
1	Amonijačni azot, NH ₄ -N	mg/l	10,0	40,0
2	Nitratni azot, NO ₃ -N	mg/l	10,0	50,0
3	Ukupni azot	mg/l	15,0	100,0
4	Ukupni fosfor, P	mg/l	2,0 (a)	5,0
D Organski parametri				
1	Adsorbilni organski halogeni (AOX)	mg/l	0.5	0.5
2	BPK ₅	mgO ₂ /l	25	250
3	Heksahlorbenzen (HCB)	mg/l	0,03	0,03
4	KPK-Cr	mgO ₂ /l	125	700
5	Lakohlapljivi aromatski ugljikovodici (BTX)	mg/l	0,1	1,0
6	Lakohlapljivi klorirani ugljikovodici (LKCH)	mg/l	0.1	1,0
7	Mineralna ulja	mg/l	10,0	20,0
8	Teškohlapljive lipofilne tvari (ukupna ulja i masti)	mg/l	20	100
9	Ukupne površinske aktivne tvari (deterdženti i dr.)	mg/l	1,0	10,0
10	Ukupni aromatski ugljikovodici (PAH)	mg/l	0,01	0,01
11	Ukupni fenoli (C ₆ H ₅ OH)	mg/l	0,1	10,0
12	Ukupni hlorirani bifenili (PCBs)	mg/l	0,01	0,01
13	Ukupni organofosforni i karbamatni pesticidi	mg/l	0,05	0,05
14	Ukupni organohlorni pesticidi	mg/l	0,025	0,025
15	Ukupni organski ugljik (TOC)	mg/l	30,0	50,0
E Radioaktivnost				
1	Ukupna beta radioaktivnost	mBq/l	500	500,0
F Toksičnost				
1	Toksiološki bioogled Daphnia magna Straus, 48hEC50	% otpadne vode u razblaženju	> 50%	

Napomene:

(a) Za osjetljiva područja ova vrijednost se smanjuje na 1,0 mg/l.

(b) Sve granične vrijednosti emisije u tabeli 4 odnose se na srednjodnevne koncentracije koje se proračunaju kao količnik ukupnog dnevnog opterećenja (mase zagađenja) i ukupnog dnevnog protoka.

(c) Granične vrijednosti emisije za ispuštanje otpadnih voda u površinske vode koje su navedene u koloni 3 u tabeli 4 primjenjivaće se do donošenja planova upravljanja vodama vodnih područja. Po donošenju planova upravljanja vodama, svaki industrijski i privredni korisnik, koji ima vlastito postrojenje za pročišćavanje, moraće ishoditi novu vodnu dozvolu sukladno članu 11. stav (3), stav (5) i stav (6) ove uredbe.

(d) Granične vrijednosti emisije otpadnih voda datih u koloni četiri (4) u tabeli 4 mogu se primjenjivati samo u slučaju ako se otpadne vode upuštene u javni kanalizacioni sistem odvede na uređaj za pročišćavanje sa minimalno sekundarnim stepenom pročišćavanja. U protivnom, sva ispuštanja otpadnih industrijskih voda u javni kanalizacioni sistem moraju biti u skladu sa graničnim vrijednostima emisije datim u koloni tri (3) u tabeli 4.

(e) Za ispuštanje otpadnih voda u sistem javne kanalizacije koje se odvede na postrojenje za pročišćavanje otpadnih voda svaki operator postrojenja može uspostaviti strožije granične vrijednosti emisije u odnosu na vrijednosti date u koloni četiri (4) u tabeli 4 pri čemu iste ne mogu.

7.4. Granične vrijednosti buke

Dozvoljeni nivoi buke na otvorenom prostoru/vanjske buke – kod prvih stambenih zgrada/kuća i na granici deponije, prema Zakon o zaštiti od buke (Sl. novine Federacije BiH broj 110/12) dati su u tabeli 5:

Tabela 7. Dozvoljeni nivoi vanjske buke u različitim zonama (područjima)

Područje (zona)	Namjena područja	Najviši dozvoljeni nivo vanjske buke (dBA)		
		15 min Leq		Vršni nivo
		Dan	Noć	L1
V	Poslovno, upravno, trgovačko, zanatsko, servisno (komunalni servis)	65	60	80
VI	Industrijsko, skladišno, servisno i saobraćajno područje bez stanova	70	70	85

Po odredbama ovog Zakona, dan je od 06,00 do 22,00 sati, a noć od 22,00 do 6,00 sati. Vršni nivo L1 je onaj nivo buke, koji je prekoračen u trajanju od 1% ukupnog vremena mjerenja, odnosno perioda dan ili noć. Buka se izražava ekvivalentnim 15 minutnim nivoom Leq i vršnom vrijednosti L1 u dBA kao ilustracija kritičnih promjenljivih. Na granicama lokacije nivo buke ne smije prekoračiti dopuštene vrijednosti, tj. strožije propisane vrijednosti uzimaju se u obzir.

Prema smjernicama za komunalnu buku (Guidelines for Community Noise) koje su izdate od strane Svjetske zdravstvene organizacije (World Health Organization) predlaže se odvojeno mjerenje i monitoring nivoa buke po danu i po noći. Tabela 5 sadrži najviše dozvoljene vrijednosti za nivoe buke u skladu sa gore spomenutim smjernicama prema različitim namjenama prostora.

8. Sustav monitoringa uz određivanje metodologije i učestalosti mjerenja sukladno zakonu i važećim provedbenim propisima

S obzirom na moguće potencijalne negativne utjecaje na okoliš koji se mogu pojaviti tijekom izgradnje i kasnije eksploatacije sanitarne plohe na postojećoj regionalnoj deponiji Uborak, a koji su identificirani u okviru ovog Studijskog istraživanja, neophodno je predvidjeti i plan monitoringa stanja okoliša u cilju uvida u djelotvornost predloženih mjera zaštite okoliša.

Kako se utjecaji predmetne deponije očekuju i u fazi izgradnje i eksploatacije i kako su Autori za te utjecaje predložili odgovarajuće mjere za sprečavanje, umanjivanje ili ublažavanje štetnih utjecaja na okoliš neophodno će biti i provođenje monitoringa učinkovitosti predloženih mjera u svim ovim fazama.

Da bi se monitoring stanja okoliša, time i monitoring učinkovitosti predloženih mjera zaštite, provodio na kvalitetan način, neophodno će biti izraditi i plan monitoringa.

Metodologija mjerenja treba da objedini više vrsta mjerenja, laboratorijskih analiza i procjena utemeljenih na tim mjerenjima, i to:

- tijekom gradnje,
- tijekom korištenja i
- nakon prestanka rada zahvata.

8.1. Plan monitoringa fizičke i biološke okoline

Monitoring plan se donosi na temelju sljedeće zakonske regulative:

- Zakon o zaštiti okoliša ("Službene novine FBiH", br. 15/21);
- Zakon o zaštiti prirode ("Službene novine FBiH", br. 66/13);
- Pravilnik o uspostavljanju i upravljanju informacionim sistemom za zaštitu prirode i vršenje monitoringa ("Službene Novine FBiH", br. 46/05);
- Zakon o vodama ("Službene novine FBiH", br. 70/06);
- Uredba o uvjetima ispuštanja otpadnih voda u okoliš i sustave javne kanalizacije ("Službene novine FBiH", br. 101/15, 1/16);
- Odluka o karakterizaciji površinskih i podzemnih voda, referentnim uslovima i parametrima za ocjenu stanja voda i monitoringu voda ("Službene novine FBiH", br. 1/14);
- Zakon o zaštiti zraka ("Službene novine FBiH", br. 33/03, 4/10);
- Pravilnik o načinu vršenja monitoringa kvalitete zraka i definiranju vrsta zagađujućih materija graničnih vrijednosti i drugih standarda kvalitete zraka ("Službene novine FBiH", br. 1/12, 50/19);
- Pravilnik o monitoringu emisija zagađujućih materija u zrak ("Službene novine FBiH", br. 9/14, 97/17);
- Pravilnik o graničnim vrijednostima emisije u zrak iz postrojenja za sagorijevanje ("Službene novine FBiH", br. 3/13, 92/17);
- Pravilnik o graničnim vrijednostima emisije zagađujućih materija u zrak ("Službene novine FBiH", br. 12/05);
- Zakon o upravljanju otpadom ("Službene novine FBiH", br. 33/03, 72/09, 92/17);
- Pravilnik o kategorijama otpada sa listama ("Službene novine FBiH", br. 9/05);
- Zakon o zaštiti od buke ("Službene novine FBiH", broj: 110/12).

U sljedećoj tabeli je prikazan popis potrebnih ispitivanja i aktivnosti predloženog monitoring plana:

Tabela 8. Predložen monitoring plana za aktivnosti deponiranja krutog komunalnog otpada na Regionalnoj deponiji Uborak – Buđevci u Mostaru

Medij	Parametri	Mjesto mjerenja	Učestalost mjerenja
Zrak			
Tijekom izgradnje	CO, CO ₂ , Ukupni taložni prah, Ukupne lebdeće čestice, Lebdeće čestice 10 (PM ₁₀).	Okoliš deponije	Tijekom građevinskih radova na deponiji
Tijekom eksploatacije	Kvalitet zraka na sledeće paramete CO, CO ₂ , NO, NO ₂ , NO _x SO ₂ , Ukupni taložni prah, Ukupne lebdeće čestice, Lebdeće čestice 10 (PM ₁₀), kemijski sastav PM ₁₀ na teške metale (kadmijum, zink, olovo, nikl, benzen).	Okoliš deponije u najbližem stambenom naselju	Minimalno dva puta godišnje ili po nalogu okolišnog inspektora

Tijekom eksploatacije	Emisija otpadnih plinova iz biotrnova na sledeće parametre CH ₄ , CO ₂ , O ₂ , H ₂ S.	Biotrnovi na sanitarnoj plohi	Jednom mesečno u tijekom rada deponije
Nakon prestanka rada zahvata	CH ₄ , CO, CO ₂ , NO, NO ₂ , NO _x , NH ₄ , VOC, SO ₂ , H ₂ S, drugi plinovi i hlapivi produkti.	Okoliš deponije	Prema zahtjevima Projekta sanacije
Procjedne i podzemne vode			
Tijekom izgradnje	Obvezni parametri shodno Uredbi o uslovima ispuštanja otpadnih voda u okoliš i u javnu kanalizaciju (Službene novine FBiH 26/20), te ulja i masti i mineralna ulja.	Pijezometri na lokaciji deponije	Tijekom građevinskih radova na deponiji, minimalno jednom mesečno
Tijekom eksploatacije	Obvezni i specifični parametri: Hg, PAH, Pb, Cd, Ni, Cr, Fe shodno Uredbi o uslovima ispuštanja otpadnih voda u okoliš i u javnu kanalizaciju (Službene novine FBiH 26/20), te ulja i masti i mineralna ulja.	Laguna za procjedne vode	Minimalno tri puta mesečno.
Tijekom eksploatacije	Obvezni parametri shodno Uredbi o uslovima ispuštanja otpadnih voda u okoliš i u javnu kanalizaciju (Službene novine FBiH 26/20), te ulja i masti i mineralna ulja.	Izlaz iz separatora,	Minimalno dva puta godišnje.
Tijekom eksploatacije	Obvezni parametri shodno Uredbi o uslovima ispuštanja otpadnih voda u okoliš i u javnu kanalizaciju (Službene novine FBiH 26/20), te ulja i masti i mineralna ulja.	Pijazometri, bušotine	Minimalno dvanaest puta godišnje.
Tijekom eksploatacije	Obvezni parametri shodno Uredbi o uslovima ispuštanja otpadnih voda u okoliš i u javnu kanalizaciju (Službene novine FBiH 26/20), te ulja i masti i mineralna ulja.	Izlaz iz biojame,	Minimalno dva puta godišnje.
Nakon prestanka rada zahvata	Obvezni parametri shodno Uredbi o uslovima ispuštanja otpadnih voda u okoliš i u javnu kanalizaciju (Službene novine FBiH 26/20), te TOC, željezo, mangan, cink, nikal, živa, olovo, bakar, krom, kadmij, sulfidi, ulja i masti, mineralna ulja.	Izlaz iz separatora, te mjesta definirana projektom sanacije	Prema zahtjevima Projekta sanacije
Rijeka Neretva i potok Sušica			
Tijekom izgradnje	Obvezni parametri shodno Uredbi o uslovima ispuštanja otpadnih voda u okoliš i u javnu kanalizaciju (Službene novine FBiH 26/20), te TOC, željezo, mangan, cink, nikal, živa, olovo, bakar, krom, kadmij, sulfidi, ulja i masti, mineralna ulja.	Rijeka Neretva uzvodno i nizvodno od deponije	Minimalno dva puta godišnje.

	Obvezni parametri shodno Uredbi o uslovima ispuštanja otpadnih voda u okoliš i u javnu kanalizaciju (Službene novine FBiH 26/20), te TOC, željezo, mangan, cink, nikal, živa, olovo, bakar, krom, kadmij, sulfidi, ulja i masti, mineralna ulja.	Potok Sušica lokacija ulazne građevine i izlaz iz ucjevljenja	Minimalno dva puta godišnje.
Tijekom eksploatacije	Obvezni parametri shodno Uredbi o uslovima ispuštanja otpadnih voda u okoliš i u javnu kanalizaciju (Službene novine FBiH 26/20), te TOC, željezo, mangan, cink, nikal, živa, olovo, bakar, krom, kadmij, sulfidi, ulja i masti, mineralna ulja.	Rijeka Neretva uzvodno i nizvodno od deponije	Minimalno dva puta godišnje ili po nalogu okolišnog inspektora
	Obvezni parametri shodno Uredbi o uslovima ispuštanja otpadnih voda u okoliš i u javnu kanalizaciju (Službene novine FBiH 26/20), te TOC, željezo, mangan, cink, nikal, živa, olovo, bakar, krom, kadmij, sulfidi, ulja i masti, mineralna ulja.	Potok Sušica lokacija ulazne građevine i izlaz iz ucjevljenja	Minimalno dva puta godišnje ili po nalogu okolišnog inspektora
Nakon prestanka rada zahvata	Obvezni parametri shodno Uredbi o uslovima ispuštanja otpadnih voda u okoliš i u javnu kanalizaciju (Službene novine FBiH 26/20), te TOC, željezo, mangan, cink, nikal, živa, olovo, bakar, krom, kadmij, sulfidi, ulja i masti, mineralna ulja.	Rijeka Neretva uzvodno i nizvodno od deponije	Prema zahtjevima Projekta sanacije
		Potok Sušica lokacija ulazne građevine i izlaz iz ucjevljenja	
Buka			
Tijekom izgradnje	Ekvivalentni nivo buke	Okoliš deponije	Tijekom građevinskih radova na deponiji
Tijekom eksploatacije	Ekvivalentni nivo buke	Okoliš deponije	Minimalno jednom godišnje ili po nalogu okolišnog inspektora
Nakon prestanka rada zahvata	Ekvivalentni nivo buke	Okoliš deponije	Prema zahtjevima Projekta sanacije

8.2. Monitoring otpada

U skladu sa čl. 48 Zakona o upravljanju otpadom (Sl. novine Federacije BiH, br. 33/03 i 72/09) proizvođači otpada i operatori postrojenja dužni su jednom godišnje sastaviti izvještaj o ispunjavanju uvjeta iz dozvole i drugim podacima utvrđenih provedbenim propisima.

8.3. Izvještavanja o provođenju monitoringa

Tabela 9. Način izvještavanja o provođenju monitoringa

Naziv izvještaja	Dinamika - Rokovi za dostavljanje izvještaja	Kome se dostavlja izvještaj
Izvještaj o izvršenim mjerenjima emisija u zrak	U roku od 30 dana od dana izvršenih mjerenja, jednom godišnje	Federalno ministarstvo okoliša i turizma
Izvještaj o izvršenim mjerenjima tereta zagađenja otpadnih voda	U roku od 30 dana od dana izvršenih mjerenja, prema pravilniku	Agencija za vodno područje Jadranskog mora, Mostar
Izvještaj o količinama deponiranog otpada	Svakog 31.1. naredne godine za prethodnu godinu.	Nadležno kantonalno ministarstvo
Izvještaji o mjerenju buke	U roku od 30 dana od dana izvršenih mjerenja	Federalno ministarstvo okoliša i turizma

8.4. Monitoring deponijskih plinova

Za monitoring emisija deponijskih plinova ne postoji zakonska osnova kojim se propisuje potreba i način monitoringa. Naime, u Pravilniku o graničnim vrijednostima emisije zagađujućih tvari u zrak, u čl. 19° se navodi daće se emisije iz nekontroliranih izvora (uključuje deponije) ograničiti izborom najboljih raspoloživih tehnologija (BAT): s obzirom da ne postoji BAT za deponije, prilikom izrade plana monitoringa deponijskih plinova, potrebno je uzeti u obzir zahtjeve Direktive 1999/31EC, annex III., prema kojima je potrebno vršiti mjerenje kvaliteta i količine emisija plinova i atmosferskog pritiska jednom mjesečno tijekom rada deponije i svakih šest mjeseci nakon prestanka rada deponije. Parametri analize plina su metan (CH₄), ugljik dioksid (CO₂) i hidrogen sulfid (H₂S).

Mjere vezane za uvjete rada u izvanrednim situacijama

Pod izvanrednim situacijama mogu se smatrati nepovoljni događaji nastali tijekom izgradnje ili eksploatacije sistema, bilo zbog havarija, ili zbog djelovanja više sile. Sa gledišta planiranog sistema posebno bitne slijedeće izvanredne situacije:

- eksplozija metana kao dijela deponijskih plinova
- izbijanje požara
- procurivanje procjednih voda usljed oštećenja donjeg multibarijernog sloja i sistema za sakupljanje procjednih voda

Radi spriječavanja pojave incidentnih situacija i kontrole izvanrednih situacija potrebno je slijedeće:

Potrebno je izraditi plan interventnih mjera za:

- slučaj eksplozije metana,
 - slučaj požara.
-
- slučaj procurivanja procjednih voda
-
- Na ulazu odlagališta kontrolirati vrstu i količinu primljenog otpada.

- Na odlagalište je moguće odlagati samo komunalni otpad i proizvodni otpad sličnih karakteristika komunalnom.
- Izgraditi sistem za izvlačenje deponijskog plina iz tijela deponije i vršiti kontroliranu evakuaciju nastalih plinova da ne dođe do skupljanja plinova unutar tijela odlagališta.
- Svakodnevno prekrivati otpad slojem zemlje radi razdvajanja slojeva otpada uz držanje radne površine za rad s otpadom što manjom.
- Osnovati i osposobiti stalnu protupožarnu službu s odgovarajućom uređajima, opremom i sredstvima za dojavu, gašenje i sprečavanje širenja požara,
- Izgraditi protupožarni put oko odlagališta.
- Urediti minimalni protupožarni pojas oko ograde odlagališta otpada.
- Redovito održavati svu korištenu opremu i mehanizaciju u ispravnom stanju.
- Postaviti odgovarajući broj protupožarnih aparata koji ne sadrže halone, na za to predviđena mjesta.
- Sanitarnu kazetu projektirati i izgraditi na maksimalno očekivan intezitet potresa.
- Izvesti manji protivpožarni bazen na deponiji ili se postojeća laguna može koristiti kao takav bazen kada se izgradi postrojenje za prečišćavanje procjednih voda.

9. Izvještavanje o godišnjim količinama ispuštenih zagađujućih tvari u okoliš

J.P. Deponija d.o.o. Mostar mora Izvještavati Federalno ministarstvo okoliša i turizma o prikupljenim podacima na način kako je to propisano odredbama Poglavlja IV Pravilnika o registrima postrojenja i zagađivanjima („Sl. novine Federacije BiH“, broj: 82/07). Izvještaji trebaju biti poslani najkasnije do 30.06. tekuće godine za prethodnu godinu izvještavanja.

10. Period važenja dozvole

Ova okolišna dozvola važi pet godina od dana uručenja rješenja strankama.

OBRAZLOŽENJE

Investitor, J.P. Deponija d.o.o. Mostar je podnijela zahtjev za izdavanje okolišne dozvole dana 10.05.2019. godine (broj: 508/19-DP) a koji je zaprimljen u Federalnom ministarstvu okoliša i turizma pod brojem UP I 05/2-23-11-201/19 dana 14.10.2019. godine.

~~Uvidom u sadržaj dostavljenog zahtjeva za izdavanje okolišne dozvole, Zakona o zaštiti okoliša („Službene novine Federacije BiH“, br. 33/03 i 38/09), Zakona o vodama (Sl. novine Federacije BiH br. 70/06) i Zakona o upravljanju otpadom („Službene novine Federacije BiH“, br. 33/03 i 72/09), utvrđeno je da je zahtjev nejasan i ne sadrži sve potrebne dokumente, te je isti bilo potrebno doraditi i dopuniti. U vezi s tim Federalno ministarstvo okoliša i turizma zatražilo je dopisom br: UP I 05/2-23-11-201/19 od~~

35

06.11.2019. godine, od J.P. Deponija d.o.o. Mostar dopune zahtjeva za izdavanje okolišne dozvole.

Navedenim dopisom zatraženo je da predmetni Zahtjev za izdavanje okolišne dozvole za „JP Deponija d.o.o. Mostar“, bude urađen u skladu sa čl. 18 (54a) Zakona o zaštiti okoliša (“Službene novine Federacije BiH”, broj: 33/03 i 38/09).

Dopisom br: 1274/19-DP od 14.11.2019. godine, J.P. Deponija d.o.o. Mostar dostavila je dopunu zahtjeva koji je zaprimljen u ministarstvo dana 15.11.2019. godine.

Javno poduzeće Deponija d.o.o. Mostar dopisom broj: 1300/19 DP od 21.11.2019. godine dostavlja drugu dopunu zahtjeva za okolišnu dozvolu koja je zaprimljena u ministarstvu 22. 11.2019. godine. U navedenom dopisu podnositelj zahtjeva navodi da će vodnu dozvolu za cjelokupno postrojenje dostaviti naknadno.

Nadalje, u ovo ministarstvo su pristigle primjedbe na Zahtjev za izdavanje okolišne dozvole izjavljene od strane nevladinih sektora i pojedinaca a koje se, između ostalog, odnose na nezbrinjavanje na nezakonit način otpada, ozbiljno ugrožavanje zdravlja okolnog stanovništva, te da na lokaciji nema više fizički mjesta za odlaganje otpada.

Vlada Federacije BiH je dopisom broj: 03-05-653/2019 od 16.10.2019. godine od ovog ministarstva zatražila Informaciju o stanju deponije Uborak u Mostaru. S tim u svezi, nadležno ministarstvo je dana 26.11.2019. godine pripremlilo i dostavilo traženu Informaciju Vladi Federacije BiH pod brojem UP I 05/2-23-11-201/19 s predloženim zaključcima, koje Vlada Federacije BiH na svojoj 201.sjednici usvaja,V.broj:1405/2019 od 28.11.2019.godine, s preporukom da Federalna uprava za inspekcijske poslove prati dosadašnje propisane mjere iz okolišne dozvole te da se ne prekida odlaganje komunalnog otpada, zbog javnog interesa, do rješavanja prethodnog pitanja – ishodovanja vodnog akta od strane Agencije za vodno područje Jadranskog mora i dopune zahtjeva za izdavanja okolišne dozvole sukladno sa članom 18. (54^a) Zakona o zaštiti okoliša (Službene novine Federacije BiH,br.:33/03 i 38/09). Temeljem navedenog, upućen je dopis broj:UP I 05/2-23-11-201/19 od 21.01.2020. godine Federalnoj upravi za inspekcijske poslove za dostavu informacije u svezi inspekcijskih nalaza izvršenih za navedenu deponiju.

Federalno ministarstvo okoliša i turizma, donosi Zaključak o prekidu postupka do rješavanja prethodnog pitanja, tj. ishodovanja važećeg vodnog akta za sanitarnu deponiju – Regionalni centar upravljanja otpadom “JP Deponija d.o.o.”, Mostar, broj: UP I 05/2-23-11-201/19 od 27.11.2019. godine.

Nadalje, tijekom prosinca/decembra 2019.godine, pristizali su podnesci od strane zainteresiranih subjekata u kojima izražavaju nezadovoljstvo po pitanju izdavanja predmetne okolišne dozvole.

Dana 22.01.2020. godine je JP Deponija d.o.o., Mostar uputila novi Zahtjev za izdavanje okolišne dozvole na lokalitetu Buđevac.

Člankom 56. Zakona o zaštiti okoliša (“Službene novine Federacije BiH”, br. 33/03 i 38/09), propisano je “ Provedbenim propisom utvrdit će se pogoni i postrojenja ili znatne izmjene postojećih pogona i postrojenja za koje je obvezna procjena utjecaja na okoliš, te pogoni i postrojenja ili znatne izmjene postojećih pogona i postrojenja za koje će nadležno ministarstvo odlučiti da li je potrebna procjena utjecaja na okoliš”.

Pod znatnom izmjenom pogona i postrojenja smatra se:

- bilo kakva modifikacija pogona i postrojenja,

- rast više od 25% u povećanju proizvodnje, upotrebe energije, korištenja vode, korištenja prostora, emisija i proizvodnje otpada,
- rast više od 25% u posljednjih deset godina u povećanju proizvodnje, upotrebe energije, korištenja vode, korištenja prostora, emisija i proizvodnje otpada,”

A članak 59. navedenog zakona, propisuje da je potrebna i Studija utjecaja na okoliš.

Shodno navedenim člancima Zakona, Federalno ministarstvo okoliša i turizma je Zaključkom broj:UP I 05/2-23-11-201/19 od 31.01.2020. godine naložilo JP Deponija d.o.o., Mostar izradu Studije utjecaja na okoliš za deponiju Uborak - Buđevci.

Federalna uprava za inspekcijske poslove je dostavila Zapisnik o inspekcijskom nadzoru broj: UP1-10-23-3-00075/2019-1006-P-1006-1-P od 17. 12. 2019. godine a koji je u Ministarstvu zaprimljen 03. 02. 2020. godine.

Zahtjev za izdavanje okolišne dozvole za “JP Deponija d.o.o.”, Mostar, razmatran je na temelju Studije o utjecaju na okoliš a ne po ranije dostavljenim zahtjevima iz razloga što je Zaključkom o izradi studije o utjecaju na okoliš, broj:UPI 05/2-23-11-201719 od 31.01.2020.godine, Federalno ministarstvo okoliša i turizma naložilo nove aktivnosti.

Ministarstvo je dopisom broj:UP I 05/2-23-11-201/19 od 18.05.2020. godine zatražilo od Grada Mostara Informaciju o radu Stručne komisije za iznalaženje nove lokacije za novi centar za upravljanje otpadom na temelju primjedbi i sugestija pristiglih od strane nevladinog sektora i pojedinaca.

Dana 22.05.2020.godine od Vlade HNK i Grada Mostara zatražen je izvještaj o poduzetim aktivnostima sukladno Zaključku Vlade FBiH od 28.11.2019.godine na koji je Grad Mostar dana 15.06.2020.godine dostavio Informaciju o traženom.

Dopisom broj:UP I 05/2-23-11-201/19 od 29.07.2020.godine, ministarstvo zatražilo je od Grada Mostara i JP Deponija d.o.o. Mostar izvještaj o poduzetim aktivnostima na izradi Studije utjecaja na okoliš. JP Deponija d.o.o. Mostar je dostavila dopis o poduzetim aktivnostima. Grad Mostar je dopisom broj: 02-19-9641/20 od 21. 08. 2020. godine zatražio zahtjevom produženje roka za izradu Studije o utjecaju na okoliš iz razloga pandemije Covid-19 koja je utjecala na provođenja postupka javne nabavke za najpovoljnijeg ponuđača za izradu navedene Studije.

Dopisom broj: 02-19-9641/20 od 04. 09. 2020. Godine, Gradu Mostaru i JP Deponija d.o.o. Mostar, odobreno je produženje roka za izradu Studije o utjecaju na okoliš s tim da će biti donesen Zaključak o prekidu postupka izdavanja okolišne dozvole do dostavljanja Studije o utjecaju na okoliš. Navedeni Zaključak donesen je 09.09.2020.godine, broj:UP I 05/2-23-11-201/19 koji je dopisom dostavljen Gradu Mostaru i JP Deponija d.o.o. Mostar.

Grad Mostar je dostavio Studiju o utjecaju na okoliš za proširenje Deponije Mostar d.o.o. dana 23.04.2021. godine koju je izradila ovlaštena konzultantska kuća “IG” d.o.o. iz Banja Luke. Netehnički rezime Studije o utjecaju na okoliš i obavijet o održavanju Javne rasprave je stavljen na javni uvid na web stranici Federalnog ministarstva okoliša i turizma od 14. 05.2021. godine. Također, Grad Mostar je uputio zahtjev broj: 02-04-6846/21 od 13. 05. 2021 godine dnevnim novinama “Večernji list” d.o.o. Mostar za objavljivanje obavijesti o održavanju javne rasprave o Studiji utjecaja na okoliš za 14.05.2021.godine.

Federalno ministarstvo je aktom broj:UP I 05/2-23-11-201/19 od 14. 05. 2021. godine obavijestilo Udruženje građana “Jer nas se tiče”, Agencija za vodno područje Jadranskog mora, Mostar; Ministarstvo graditeljstva i prostornog uređenja HNŽ/K, Ministarstvo

trgovine, turizma i zaštite okoliša HNŽ/K, Grad Mostar o održavanju Javne rasprave za projekat proširenja Deponije Mostar d.o.o. – Regionalna Deponija Uborak- Buđevci.

Udruženje građana "Jer nas se tiče", i Eko Vrapčići dopisom od 28.05.2021.godine tražili su promjenu lokacije održavanja javne rasprave, zaprimljeno u ministarstvo 31.05.2021. godine, na isto je odgovoreno dopisom od 07.06.2021.godine.

Dopisom broj: 40-1/21-17-90-3/21 od 31. 05. 2021. godine Agencija za vodno područje Jadranskog mora iz Mostara u privitku dostavlja izdatu prethodnu vodnu suglasnost.

Federalna ministrica je imenovala Stručnu komisiju za ocjenu Studije o utjecaju na okoliš za projekt proširenja deponije rješenjem broj:UP I 05/2-23-11-201/19 od 10.06.2021. godine.

Dana 10.06.2021. godine održana je Javna rasprava u prostorijama Grada Mostara gdje su bili osigurani uvjeti održavanja zbog pandemije Covid 19, o čemu je sačinjen zapisnik i lista prisutnih.

Članovi komisije za ocjenu Studije o utjecaju na okoliš su dostavili svoje komentare i mišljenja.

U periodu od 08. – 17.06.2021.godine u ministarstvo su pristizale primjedbe i sugestije na Studiju o utjecaju na okoliš upućene od strane udruženja građana "Jer nas se tiče", "Eko Vrapčići" i Alena Memić.

Federalno ministarstvo okoliša i turizma pod brojem UP I 05/2-23-11-201/19 od 27. 07. 2021. godine je uputilo dopis licenciranoj kući "IG" iz Banja Luke koja je izradila Studiju o utjecaju na okoliš i u privitku dostavili izvještaj stručne komisije i primjedbe i sugestije nevladinog sektora i pojedinca, koje je potrebno analizirati i po potrebi izmijeniti i dopuniti Studiju o utjecaju na okoliš.

Dana 25. 08. 2021. godine dostavljena je dopuna Studije o utjecaju na okoliš od strane licencirane kuće, koja je elektronskim putem dana 27.08.2021. godine dostavljena je članovima Stručne komisije na mišljenje.

Članovi Stručne komisije su dali pozitivno mišljenje i sugerirali da se okolišna dozvola za JP Deponija d.o.o. Mostar, za projekat proširenja može izdati.

Nacrt okolišne dozvole za JP Deponija d.o.o. Mostar je postavljen na Javni uvid na web stranici Ministarstva dana 23.11.2021. godine i nije bilo primjedbi.

U gore navedenoj presudi Kantonalnog suda u Sarajevu, između ostalog navodi se i: dostavljeni spis predmetne stvari sadrži samo presliku prve stranice "zahtjev za izdavanje obnovljene okolišne dozvole", nejasan i dijelom precrtan broj pod kojim je zahtjev zaprimljen kod tuženog, u popratnom popisu dostavljenog spisa tuženog pod rednim brojem 1. je upisano "JP Mostar 1144719-DP,CD zahtjev", "iz maja 2019. na prijemnom pečatu tuženog nije napisan datum prijema zahtjeva", da su dostavljene samo popratni akti dopune zahtjeva, u spisu nema ni SUO, nema ni rješenja o imenovanju stručne komisije. Prilikom otpreme, navedeno je izostavljeno iz tehničkih razloga a izvorni spis sadrži sve potrebne dokumente.

Temeljem svega navedenog, ispunjeni su svi propisani uvjeti sukladno čl. 56.,59.,68. i 71. Zakona o zaštiti okoliša ("Službene novine Federacije BiH", br. 33/03 i 38/09) za izdavanje okolišne dozvole za JP Deponija d.o.o. Mostar te je odlučeno kao u izreci ovog rješenja.

Ovo rješenje je konačno i protiv njega nije dopuštena žalba.

Protiv ovog rješenja može se pokrenuti upravni spor podnošenjem tužbe kod Kantonalnog suda u Sarajevu u roku od 30 dana od dana prijema rješenja. Tužba se

38

podnosi u dva istovjetna primjerka i uz istu se prilaže ovo rješenje u originalu ili ovjerenom prijepisu.

U skladu sa Zakonom o federalnim upravnim taksama i tarifi federalnih upravnih такси (Službene novine Federacije BiH broj: 43/13) podnosilac zahtjeva je uplatio 250,00 KM na budžetski račun kod UNION banke d.d. Sarajevo.

MINISTRICA

Dr. Edita Đapo

Dostaviti:

- *J.P. Deponija d.o.o. Mostar*
- *Federalna uprava za inspekcijske poslove*
- *Gradska uprava Mostar*
- *Ministarstvo trgovine, turizma i zaštite okoline HNK*
- *Udruženje građana "Jer nas se tiče"*
- *Udruženje građana "Eko Vrapčići"*
- *Memić Alen*
- *Sektor okolišnih dozvola*
- *Arhivi*

